

Bemærkninger til forslaget

1. Beslutningsforslaget indebærer, at folketinget giver sin tilslutning til, at der på grundlag af de gældende regler i straffeloven om betingede domme gennemføres en forsøgsordning med samfundstjeneste ved Københavns byret og ved retterne i Nordjyllands amt.

2. Spørgsmålet om at gennemføre en sådan forsøgsordning har tidligere været drøftet i folketinget. Justitsministeren gav folketinget en foreløbig orientering om justitsministeriets planer om en forsøgsordning i forbindelse med en forespørgselsdebat om fængselsstraf og resocialisering den 6. november 1980 (F. T. 1980-81, sp. 1710-1753). Planerne blev endvidere i foråret 1981 drøftet i folketingets retsudvalg på grundlag af et notat, som justitsministeriet havde udarbejdet.

Den 16. februar 1982 gav justitsministeren folketinget en skriftlig redegørelse om forsøgsordningen (F.T. 1981-82, sp. 1983-1989). Under forhandlingen om denne redegørelse den 25. februar 1982 (F.T. 1981-82, sp. 2766-2817) gav ministeren tilsagn om at fremsætte det nu foreliggende beslutningsforslag.

3. Samfundstjeneste kan kort karakteriseres som en strafferetlig sanktion, hvis hovedindhold består i, at den dømte - hvis den pågældende giver samtykke hertil - pålægges pligt til at udføre ulønnet samfundsnyttigt arbejde i sin fritid. Sanktionen kendes især i England, hvor den efter en lokalt begrænset forsøgsordning blev indført i hele landet i 1975. Sanktionen har siden fundet vid anvendelse i England (ca. 18.000 domme til samfundstjeneste om året). Der er fornylig blevet iværksat en større forsøgsordning med samfundstjeneste i Holland. Også i de andre nordiske lande overvejes det at iværksætte forsøgsordninger. Der er således i Norge blevet afgivet en betænkning med forslag om en forsøgsordning med samfundstjeneste.

Herhjemme blev det allerede i betænkning nr. 806/1977 »Alternativer til frihedsstraf - et debatoplæg«, anbefalet, at spørgsmålet om udformningen og gennemførelsen af samfundstjeneste blev tildelt en meget fremtrædende plads i de videre overvejelser vedrørende alternativer til frihedsstraf. I den forbindelse pegede arbejdsgruppen på muligheden for at gennemføre samfundstjeneste som en

forsøgsordning i enkelte retskredse, på samme måde som i sin tid i England.

Spørgsmålet om den fremtidige udformning af det strafferetlige sanktionssystem overvejes for tiden i straffelovrådet, som ved skrivelse af 15. oktober 1980 har anbefalet, at der som støtte for rådets videre overvejelser gennemføres en lokalt begrænset forsøgsordning med samfundstjeneste på grundlag af de gældende regler om betingede domme. Samtidig har straffelovrådet fremsendt en indstilling af 25. september 1980 fra en arbejdsgruppe under rådet om forsøgsordningens nærmere udformning. I arbejdsgruppen har bl.a. deltaget repræsentanter for domstolene, anklagemyndigheden, politiet, forsvarerne og kriminalforsorgen. Straffelovrådets skrivelse og indstillingen fra den nævnte arbejdsgruppe er optaget som bilag til beslutningsforslaget.

Justitsministeriet stiller på denne baggrund forslag om, at der iværksættes en forsøgsordning med samfundstjeneste ved Københavns byret og ved retterne i Nordjyllands amt. Om den nærmere udformning af forsøgsordningen henvises til pkt. 2-12 i den som bilag I til beslutningsforslaget optrykte indstilling af 25. september 1980 fra en arbejdsgruppe under straffelovrådet. Beslutningsforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

4. Den foreslåede forsøgsordning med samfundstjeneste skal alene omfatte arbejdsopgaver, som ellers ikke ville blive udført. Ordningen vil således ikke komme til at lægge beslag på arbejdspladser, som ellers ville stå til rådighed for det almindelige arbejdsmarked.

Arbejdsmarkedets parter er orienteret om den påtænkte forsøgsordning, og Landsorganisationen i Danmark har under forudsætning af, at de direkte berørte fagforbund bliver hørt i sagen, tiltrådt, at forsøgsordningen iværksættes.

5. Forsøgsordningen vil kunne træde i kraft i København kort tid efter vedtagelsen af det foreliggende beslutningsforslag.

Arbejdsmarkedsnævnet i København har overfor kriminalforsorgen erklæret sig villig til at medvirke i forsøgsordningen, dels således at nævnet modtager orientering om påtænkte aftaler med arbejdssteder og har mulighed for at udtale sig, inden mulige aftaler træffes, dels således at tvivls-